
**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ
В ПЕРЕЯСЛАВІ**

**РЕГІОНАЛЬНІ КУЛЬТУРНІ,
МИСТЕЦЬКІ ТА ОСВІТНІ
ПРАКТИКИ**

**Матеріали XII Міжнародної
науково-практичної конференції**

23-24 квітня 2025 року

Переяслав – 2025

УДК 008+7+37](477) (06)P32

Редакційна колегія:

- Ігнатенко Н. В.** – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету мистецтва, менеджменту, педагогіки і психології Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Мартинюк Т. В.** – доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Мартинюк А. К.** – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Малашевська І. А.** – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Кожевнікова Л. В.** – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Ткаченко О. М.** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;
- Захарченко А.В.** – старший викладач кафедри музичного мистецтва і методики навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі.

*Рекомендовано Вченою радою Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(протокол № 11 від 24 березня 2025 р.)*

Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції, м. Переяслав, 23 квітня 2025 року. Переяслав: Університет Григорія Сковороди в Переяславі. Переяслав (Київська обл.): Домбровська Я.М., 2025. 235 с. ISBN 978-617-8562-03-8

До збірника увійшли матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції «Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики», яка відбулася 23 квітня 2025 року в Університеті Григорія Сковороди в Переяславі. Основна тематика представлених доповідей відповідає напрямам роботи конференції.

ISBN: 978-6-17856-203-8

Ярослав АЛКСІЙЧУК,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Науковий керівник – Наталія БІЛОВА,

кандидат педагогічних наук, професор, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

АЛГОРИТМ АНАЛІЗУ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОЛІСТИЛІСТИЧНИХ ТВОРІВ У КЛАСІ БАНДУРИ

Феномен полістилістики, починаючи ще 60 – 70-х років минулого століття і по сьогоднішній день з займає одне з пріоритетним напрямів у сучасному художньо-мистецькому просторі. Полістилістика стає основою формування художньо-образного мислення особистості у найрізноманітніших сферах, зокрема: освітніх середовищах для забезпечення якості мистецької освіти; формуванні професійної компетентності, самоосвіти та особистісного зростання майбутнього педагога музичного мистецтва; проектуванні перспективного освітнього маршруту та професійної музично-педагогічної кар'єри.

Переважно наукові дослідження у даному напрямку студіюють питання полістилістики у мистецтвознавчому та культурологічному ракурсах, зокрема у працях науковців Ю. Каплієнко-Ілляк, В. Пенюк та інших. Ю. Каплієнко-Ілляк, ґрунтовно досліджуючи поняття полістилістики, вказує, що «...полістилістика – це поєднання конкретних «стильових систем», «стильових рівнів» у контексті стилю епохи, окремих композиторських шкіл, творчості композитора або окремого твору» [2, с.114].

Проте, проблема формування полістилістичної компетентності досі потребує подальшого дослідження у ракурсі висвітлення оптимізації професійної діяльності викладача бандури, який повинен бути здатним підготувати

висококваліфікованих, компетентних, конкурентоздатних фахівців у сфері бандурного мистецтва.

Полістилістична компетентність здобувачів вищої освіти є особливо актуальною для вдосконалення бандурного виконавства та фахового рівня, оскільки технічні можливості бандури виходять за рамки традиційного репертуару, демонструючи інтегративні можливості різноманітних музичних напрямів. Бандурне виконавство є важливою складовою сучасного мистецтва, адже у своїй основі синтезує національну традицію та творчі пошуки композиторів у джазовому, академічному, естрадному напрямках тощо.

В. Дутчак звертає увагу на те, що сьогодні відбувається глибоке переосмислення феномену бандурного мистецтва як унікального та самобутнього явища не тільки в українській, а й у світовій музичній культурі. Вона вказує на те, що бандурне мистецтво вирізняється серед інших видів мистецтв, а саме: «Феномен бандурного мистецтва – у його дуалізмі площин вокальної та інструментальної музики, діалектичній взаємодії фольклорного побутування і академічного музикування, переплетенні сфер професіоналізму й аматорства. Як і інші види українського мистецтва впродовж ХХ століття, бандурне виявляє оригінальний симбіоз рис традиційних і новаторських» [1, с. 175].

На основі опрацьованих наукових джерел та власного практичного досвіду спробуємо уточнити поняття «полістилістична компетентність майбутнього викладача-бандуриста» як здатність відчувати, осмислювати та практично реалізовувати у композиційних пошуках та у бандурному виконавстві комплекс напрацьованих фахових ресурсів у ракурсі поєднання декількох стилевих моделей та інноваційних художніх прийомів композиторської техніки в одному творі.

Основними напрямками професійної діяльності майбутнього викладача класу бандури є:

- музично-просвітницький (формування духовних потреб здобувачів вищої освіти, музично-

БЯНЬ Наньнань,

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

ВОКАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКА САМОРЕГУЛЯЦІЯ У СВІТЛІ ТАКСОНОМІЇ Я-ФЕНОМЕНІВ

Теоретичні основи вокально-виконавської саморегуляції в першу чергу слід пошукувати в річищі досліджень Я-феноменів, що актуалізуються в розвідках західних науковців на початку нового тисячоліття. Зокрема, Пол Тагард і Джоан В. Вуд пропонують новий підхід до вивчення феномену «Я». Дослідники презентують оригінальну таксономію «Самості», яка класифікує приблизно вісімдесят явищ (Я-феноменів) відповідно до трьох основних функцій особистості, які пов'язані між собою, а саме функцій репрезентації, впливу та змін [4].

«Репрезентативне Я» охоплює способи, якими особистість зображує себе – або для себе, або для інших (наприклад, Я-концепція, самопрезентація). «Я, що здійснює вплив» (у нашому випадку особистість майбутнього магістра музичного мистецтва), стосується способів, за допомогою яких особистість сприяє розвитку або його обмеженню щодо власних рис та поведінки (якраз до цієї групи відноситься феномен саморегуляції – self-regulation). Третя функція Самості «Я, що змінюється» стосується явищ, які включають тривалі зміни стосовно того, як люди представляють і контролюють себе, наприклад, саморозширення, саморозвиток (там само).

На думку Пола Тагарда і Джоан В. Вуд, кожний з пов'язаних між собою Я-феноменів може бути дослідженим на чотирьох рівнях взаємодіючих механізмів – соціальному, індивідуальному, нейронному та молекулярному (там само). Наголосимо, що науковці позиціонують саморегуляцію як важливий вид самообмеження. Звернемо увагу на те, що

більшість дослідників вважає саморегуляцію «однією з найважливіших функцій Я» [3, с. 474].

Саморегуляція стосується того, як люди переслідують свої цілі або намагаються контролювати власну поведінку, думки чи почуття. Ідея про те, що люди постійно порівнюють себе зі стандартами, є центральною для багатьох теорій саморегуляції [1]. У подібних теоріях стверджується, що коли люди відчувають розбіжності між стандартом і своїм власним становищем (поведінкою, думками або почуттями) щодо відповідного виміру, вони свідомо або навіть автоматично намагаються зменшити цю розбіжність одним із трьох способів: вони можуть спробувати скоригувати свою поведінку (або думки чи почуття) так, щоб вона відповідала стандартам, змінити свої стандарти або вийти з ситуації. Саморегулювання є успішним, коли невідповідність усувається або зменшується (там само).

Нині актуальними стали такі основні напрямки досліджень саморегуляції: прагнення до мети, регуляція емоцій і виснаження его, причому здійснення самоконтролю в одній сфері зменшує здатність робити це в іншому домені. Наголосимо, що регуляція емоцій є важливою темою в клінічній, соціальній та міжкультурній психології [5]. Дослідження регуляції емоцій, які стосуються того, яким чином люди намагаються керувати своїм емоційним станом, достатньо продемонстрували взаємодію між індивідуальним і соціальним рівнями. Наприклад, люди намагаються скоригувати свій настрій, готуючись до майбутньої соціальної взаємодії, відповідно до очікуваних соціальних вимог [2]. Крім того, соціальні події впливають на регуляцію емоцій людини: досвід відмови призводить до того, що люди з низькою самооцінкою *self-esteem* відчувають себе менш заслуговуючими на гарний настрій, що, у свою чергу, послаблює їх мотивацію покращувати сумний настрій.

У цьому зв'язку наголосимо, що, на нашу думку, для успішних сценічних виступів потрібно мати високу

самооцінку. Означену проблему буде висвітлено в наших наступних публікаціях.

Список використаних джерел

1. Carver, C. S., and Scheier, M. F. Origins and functions of positive and negative affect: a control-process view. *Psychol. Rev.* 1990, 97, 19–35. Doi: <https://doi.org/10.1037/0033-295X.97.1.19>
2. Erber, R., and Erber, M. W. The self-regulation of moods: second thoughts on the importance of happiness in everyday life. *Psychol. Inq.* 2000, 11, 142–148. Doi: 10.1207/S15327965PLI1103_02
3. Gailliot, M.T., Baumeister, R.F., & Mead, N. Self-regulation. O.P. John, R.W. Robins, & L.A. Pervin (Eds.), *Handbook of Personality: Theory and Research* (3rd Edition,). New York: Guilford. 2008, pp. 472-491.
4. Thagard P and Wood JV Eighty phenomena about the self: representation, evaluation, regulation, and change. *Front. Psychol.* 2015, 6: 334. Doi: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2015.00334>
5. Vandekerckhove, M., von Scheve, C., Ismer, S., Jung, S., and Kronast, S. (eds). *Regulating Emotions: Culture, Social Necessity, and Biological Inheritance*. Malden, MA: Blackwell, 2008.

ЗМІСТ

АЛКСІЙЧУК Олена. Алгоритм підготовки уроку-екскурсії у рамках вивчення інтегрованого курсу «Мистецтво»	3
АЛКСІЙЧУК Ярослав. Алгоритм аналізу та інтерпретації полістилістичних творів у класі бандури	9
БЕЗДОЛЬНА Людмила. Проблема медіаграмотності як основна складова професійної компетентності вчителя мистецьких дисциплін	13
БІЛОВА Наталія. Інтерпретаційна компетентність викладача мистецької школи у контексті формування мотивації учнів до музичного мистецтва	18
БОРИСОВА Тетяна. Формування духовної культури здобувачів загальної середньої освіти засобами мистецтва театру	24
БЯНЬ Наньнань. Вокально-виконавська саморегуляція у світлі таксономії Я-феноменів	30
ВЕРХОВЕНКО Ольга. Формування творчої компетентності майбутніх учителів хореографії в ЗВО	33
ГАЙДАМАКА Ольга. Розвиток вокальної культури в учнів середньої школи засобами вокалотерапії	37
ГОРБЕНКО Сергій. Культуровідповідність у мистецькій освіті особистості	41
GUPALOVA Elena. «Măștile» pentru pian de compozitorul Moldovei an simion lungul în redacția interpretativă a profesorului Ludmila Vaverco	45
ДЕОБА Сергій. «Homage» Джана Франческо Маліп'єро: маркери образно-ідейної рецепції дебюссізму	51
ДОВЖУК Ігор. Нацизм і українська культура	57
ДОРОДЬКО Аліна. Естетичне сприймання творів мистецтва у процесі вивчення народних мотивів Петриківського розпису	63
КАРПЕНКО Антоніна. Використання ігрових платформ в освітньому процесі: переваги та перспективи	66
КАРПЕНКО Євген. Усвідомлення ролі комп'ютерних технологій у процесі дистанційного вивчення хорового аранжування	71
КОВАЛЬЧУК Арсенія. Сутність, зміст та структурні компоненти творчого мислення	75
КОЖЕВНИКОВА Лариса, ЧЕРВОНІЙ Марія. Психологічні чинники підготовки вчителя-музиканта до публічного виступу.	78
КОЛЧЕНКО Ірина. Про деякі регіональні аспекти розвитку початкової спеціалізованої мистецької освіти в Україні	81